

สาธารณรัฐประชาชนจีน
(People's Republic of China)

เมืองหลวง ปักกิ่ง

ที่ตั้ง ทิศตะวันออกของทวีปเอเชีย บริเวณริมฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตอนเหนือระหว่างเส้นละติจูด 4-53 องศาเหนือ กับเส้นลองจิจูด 73-35 องศาตะวันออก พื้นที่ประมาณ 9,597,000 ตร.กม. (1 ใน 4 ของทวีปเอเชีย) ความกว้างจากทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตกประมาณ 5,000 กม. จากทิศเหนือจรดทิศใต้ประมาณ 5,500 กม. มีพรมแดนยาว 22,117 กม.

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับรัสเซีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน ทาจิกิสถาน และมองโกเลีย
	ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ	ติดกับเกาหลีเหนือและทะเลเหลือง
	ทิศตะวันออก	ติดกับทะเลจีนตะวันออก
	ทิศตะวันออกเฉียงใต้	ติดกับทะเลจีนใต้
	ทิศตะวันตก	ติดกับอัฟกานิสถาน ปากีสถาน และอินเดีย
	ทิศตะวันตกเฉียงใต้	ติดกับอินเดีย เนปาล และภูฏาน
	ทิศใต้	ติดกับเมียนมา ลาว และเวียดนาม

ภูมิประเทศ 2 ใน 3 ของพื้นที่เป็นภูเขาและที่ราบสูง โดยแบ่งเป็นเขตภูเขา 33% ที่ราบสูง 26% ที่ราบลุ่ม 19% และเนินเขา 10% ลักษณะภูมิประเทศเหมือนขั้นบันไดจากที่ราบเชิงไท่-ทิวเขาทางตะวันตกความสูง 4,000 ม. ขึ้นไปลาดลงทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบสูงที่มีความสูง 1,000-2,000 ม. มีเทือกเขากั้นก่อนลดลงเป็นพื้นที่ที่มีความสูงระหว่าง 500-1,000 ม. และกลายเป็นที่ราบด้านตะวันออกจนถึงชายฝั่งและไหล่ทวีป เทือกเขาสำคัญ ได้แก่ เทือกเขาทิมาลัย (พรมแดนระหว่างจีน อินเดีย และเนปาล) เทือกเขาคุนหลุน และเทือกเขาเทียนชาน มีแม่น้ำลำคลองมากกว่า 1,500 สาย ที่สำคัญ คือ แม่น้ำแยงซี (ยาวที่สุดในจีน) แม่น้ำหวงเหอ แม่น้ำเฮยหลงเจียง และแม่น้ำจูเจียง นอกจากนี้ จีนยังเป็นต้นน้ำของแม่น้ำโขง แม่น้ำแดง แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำพรหมบุตร

ภูมิอากาศ อยู่ในเขตอบอุ่นเหนือมี 4 ฤดู ได้แก่ ฤดูใบไม้ผลิ (ก.พ.-เม.ย.) ฤดูร้อน (พ.ค.-ก.ค.) ฤดูใบไม้ร่วง (ส.ค.-ต.ค.) และฤดูหนาว (พ.ย.-ม.ค.) การที่จีนมีพื้นที่กว้างใหญ่ทำให้ภูมิอากาศแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น ภาคใต้อากาศแบบเขตร้อนฝนตกตลอดปี ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออากาศเย็นในฤดูร้อนและหนาวจัดในฤดูหนาว ภาคตะวันออกอากาศอบอุ่นมีฝนตก และภาคตะวันออกเฉียงใต้ฝนตกมาก ขณะที่อิทธิพลของลมทำให้อุณหภูมิในแต่ละฤดูแตกต่างกันมาก ฤดูร้อนและฤดูหนาวมีอุณหภูมิต่างกันถึง 30 องศาเซลเซียส

ประชากร 1,412,000,000 คน (ปี 2563) เป็นชาวฮั่น 91.5% จ้วง 1.3% หุย 0.8% แมนจู 0.8% อูยกูร์ 0.7% ทิเบต 0.5% และอื่น ๆ 4.4 % อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 15% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 72.04% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 10.81% ประชากรจีนมีอายุเฉลี่ย 76.5 ปี (ปี 2561) ทั้งนี้เมื่อ 1 ม.ค.2559 รัฐบาลอนุญาตให้ประชาชนมีลูกได้ 3 คน ในปี 2564 ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index-HDI) ของจีน เมื่อปี 2561 อยู่ในอันดับ 86 จาก 189 ประเทศ สำหรับเมืองที่มีประชากรหนาแน่น 5 อันดับแรก ได้แก่ เซี่ยงไฮ้ ปักกิ่ง เทียนจิน กว่างโจว และเซินเจิ้น

จีนเผชิญการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในห้วง 10 ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี 2553-2563) ประชากรจีนเพิ่มขึ้น 5.38% ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มที่ต่ำสุดในรอบ 50 ปี จำนวนผู้สูงอายุมากกว่า 60 ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.64 อยู่ที่ 264 ล้านคน ประชากรอายุระหว่าง 15-59 ปี ลดลง 6.79% อยู่ที่ 894 ล้านคน ขณะที่อัตราการเกิดลดลง 18% อยู่ที่ 12 ล้านคนเมื่อปี 2562 เป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายลูกคนเดียวเป็นเวลา 36 ปี โดยการส่งเสริมนโยบายให้มีลูกสองคนไม่ประสบผล เนื่องจากการโยกย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เขตเมืองมีค่าครองชีพสูง ทำให้คนรุ่นใหม่ไม่นิยมมีบุตร และการเข้าถึงบริการดูแลสุขภาพที่ดีขึ้นทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ทำให้ประชากรมีอายุขัยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

ศาสนา จีนไม่มีศาสนาประจำชาติ แต่มีชาวจีนที่นับถือศาสนาประมาณ 200 ล้านคน ชาวจีนนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน 18.2% ศาสนาคริสต์ 5.1% และศาสนาอิสลาม 1.8%

ภาษา จีนกลางเป็นภาษาราชการ และใช้อักษรโรมันสะกดเทียบภาษาจีนกลางที่เรียกว่า Pinyin ภาษาท้องถิ่นที่สำคัญ เช่น ภาษากวางตุ้ง แคะ และฮกเกี้ยน

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 96.4% (ปี 2563) โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาจากนโยบาย “พัฒนาประเทศด้วยวิทยาศาสตร์และการศึกษา” ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นอุดมศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ กฎหมายกำหนดให้เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างน้อย 9 ปี

การก่อตั้งประเทศ มีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มานานับพันปี แต่ในช่วงศตวรรษที่ 19 และต้นศตวรรษที่ 20 เกิดความวุ่นวายในประเทศ ความอดอยาก การพ่ายแพ้ทางทหาร และการยึดครองของต่างชาติ จนหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพของพรรคคอมมิวนิสต์จีนนำโดยประธานเหมาเจ๋อตุงรบชนะกองทัพของพรรคก๊กมินตั๋ง ซึ่งนำโดยจอมพลเจียงไคเช็ค และสถาปนากการปกครองระบอบคอมมิวนิสต์เมื่อ 1 ต.ค.2492 ต่อมาเมื่อปี 2521 นายเติ้งเสี่ยวผิงผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีนรุ่นที่ 2 ซึ่งสืบทอดอำนาจต่อจากประธานเหมาเจ๋อตุงดำเนินนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศ จนทำให้เศรษฐกิจจีนในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมาเติบโตในเกณฑ์สูงและรวดเร็ว รวมทั้งส่งผลให้มาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนจีนดีขึ้น

วันชาติ 1 ต.ค.

การเมือง พรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นผู้กำหนดนโยบายทุกด้าน รัฐบาลและสภาประชาชนแห่งชาติมีหน้าที่ทำตามมติและนโยบายที่พรรคกำหนดเท่านั้น โครงสร้างทางการเมืองที่สำคัญของจีน คือ 1) พรรคคอมมิวนิสต์จีนประกอบด้วย สมัชชาพรรค คณะกรรมการกลาง คณะกรรมการทหารกลาง คณะกรรมการตรวจสอบวินัย คณะกรรมการกรมการเมือง คณะกรรมการประจำกรมการเมือง และเลขาธิการพรรค 2) สภาประชาชนแห่งชาติเป็นองค์กรสูงสุดในการใช้อำนาจรัฐ มาจากการเลือกตั้งของสภาประชาชนระดับท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจทั้งด้านนิติบัญญัติและการเลือกประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และนายกรัฐมนตรี 3) ประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ 4) คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรบริหารสูงสุดของประเทศซึ่งบริหารงานตามมติของสภาประชาชนแห่งชาติ 5) คณะกรรมการทหารกลางทำหน้าที่กำหนดนโยบายระดับสูงของกองทัพจีน 6) สภาที่ปรึกษาการเมืองประชาชนจีน เป็นองค์กรแนวร่วมที่ประกอบด้วย ผู้แทนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีน พรรคประชาธิปไตยต่าง ๆ ผู้แทนชนกลุ่มน้อย ตลอดจนผู้รักชาติจากไต้หวัน ฮองกง มาเก๊า และชาวจีนโพ้นทะเล และ 7) ศาลประชาชนเป็นองค์กรสูงสุดในการพิพากษาและควบคุมตรวจสอบงานพิพากษาของศาลระดับท้องถิ่น

เศรษฐกิจ นโยบายเศรษฐกิจจีนของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ยึดแนวทางสำคัญ 2 ประการ คือ แนวทาง ความรุ่งเรืองร่วมกัน (common prosperity) และการพึ่งพาตนเองตามแนวทางระบบเศรษฐกิจแบบ หมุนเวียนคู่ขนาน (dual circulation) โดยให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพและ คุณภาพมากกว่าเร่งเติบโตเพียงอย่างเดียว รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการกระจายรายได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของ สังคมจีน แนวทางความรุ่งเรืองร่วมกัน มุ่งส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ แก้ความเหลื่อมล้ำทาง รายได้ ขจัดความยากจน ลดการผูกขาดทางเศรษฐกิจของบริษัทขนาดใหญ่ ป้องกันการสร้างรายได้จาก ช่องทางที่ผิดกฎหมาย ส่วนระบบเศรษฐกิจแบบหมุนเวียนคู่ขนาน มุ่งลดความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก เช่น สงครามการค้ากับสหรัฐฯ และการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จึงมุ่งเน้นปฏิรูประบบเศรษฐกิจที่เคยพึ่งพา การส่งออก ให้สามารถพึ่งพาตัวเองได้มากขึ้น โดยอาศัยประโยชน์จากการเป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ ที่มีประชากรมากที่สุดในโลก การกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ และการปฏิรูปโครงสร้างภาคอุปทานที่จีน มีเป้าหมายเปลี่ยนผ่านจากการเป็นโรงงานโลกไปสู่อุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและใช้เทคโนโลยีระดับสูง รวมทั้ง ส่งเสริมการเติบโตของภาคบริการ

เศรษฐกิจจีนในภาพรวมยังคงเติบโตในระดับที่มีเสถียรภาพ และมีแนวโน้มจะเติบโตต่อไปในระยะยาว แต่ยังมีเผชิญปัญหาเฉพาะหน้า ได้แก่ วิกฤตขาดแคลนพลังงาน อุทกภัย และปัญหาในภาคอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้ จีนยังสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัลในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งเป็นตัวกระตุ้นใหม่ ต่อการพัฒนาคุณภาพสูง โดยเศรษฐกิจดิจิทัลของจีนขยายตัวอย่างรวดเร็วในห้วงการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากสหรัฐฯ เมื่อปี 2563 มีมูลค่ารวม 5.4 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และขยายตัวเพิ่มขึ้น 9.6% จากเมื่อปี 2562 ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มที่เร็วที่สุดในโลก

สำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีน (Foreign direct investment-FDI) ปี 2563 เพิ่มขึ้น 12.3% มูลค่า 153,710 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อเทียบกับปี 2562 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่มากเป็นอันดับ 1 ของโลก โดย FDI ในทุนเรือนหุ้นของจีนเพิ่มขึ้น 2.58 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อปี 2563 ซึ่งมากเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากสหรัฐฯ และเนเธอร์แลนด์ และ FDI ของจีนคิดเป็น 20% ของ FDI โลก เนื่องจากขีดความสามารถ การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมซับซ้อนเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อปี 2563 การลงทุนของจีนในประเทศที่เข้าร่วมข้อริเริ่มแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative-BRI) เพิ่มขึ้น 22,540 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งคิดเป็น 14.7% ของ FDI ของจีนทั้งหมด และ เพิ่มขึ้น 20.6% แม้เผชิญการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่ง FDI ของจีนได้จ่ายภาษีให้กับประเทศผู้รับ FDI 44,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และจ้างงานท้องถิ่น 2.18 ล้านตำแหน่ง

ในห้วง ม.ค.-ต.ค.2564 FDI ของจีนเพิ่มขึ้น 17.8% มูลค่า 142 ดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อเทียบกับช่วง เดียวกันของปี 2563 โดย FDI ในภาคบริการเพิ่มขึ้น 20.3% และการลงทุนในอุตสาหกรรมขั้นสูงเพิ่มขึ้น 23.7% ทุนต่างประเทศในบริการเทคโนโลยีขั้นสูงเพิ่มขึ้น 27.9% และการผลิตในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 10% นอกจากนี้ FDI ในจีนจากกลุ่มประเทศ BRI และอาเซียนในห้วงเดียวกัน เพิ่มขึ้น 30.7% และ 29.5% ตามลำดับ ขณะที่การค้าระหว่างจีนกับกลุ่มประเทศ BRI เพิ่มขึ้น 23% จากช่วงเดียวกันของปี 2563 ส่วนการค้าระหว่างจีนกับกลุ่มอาเซียนเพิ่มขึ้น 20.4% เนื่องจากจีนเป็นคู่ค้าที่ใหญ่ที่สุดของอาเซียน ทั้งนี้ FDI ในจีนคิดเป็น 10% ของ FDI โลกในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564

สัดส่วนเศรษฐกิจ

ภาคการเกษตรคิดเป็น 8.6% ของ GDP ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวสาลี มันฝรั่ง ข้าวโพด ถั่วลิสง ชา ผลไม้ และปศุสัตว์

ภาคอุตสาหกรรมคิดเป็น 39.8% ของ GDP อุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ การทำเหมืองแร่ การผลิตเครื่องจักรสิ่งทอ อุตสาหกรรมปิโตรเลียม ซีเมนต์ เคมีภัณฑ์ ปุ๋ย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาวุธยานยนต์ และอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง

ภาคบริการคิดเป็น 51.6% ของ GDP

ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญ : ถ่านหิน สินแร่ เหล็ก น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ พรอท ยูเรเนียม และพลังงานน้ำ โดยแหล่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติส่วนใหญ่อยู่ในชายฝั่งตะวันออกและเขตปกครองตนเองซินเจียงทางตะวันตก ทั้งนี้ แม้จีนจะมีแหล่งพลังงานจำนวนมาก แต่ยังเป็นผู้นำเข้าน้ำมันมากเป็นอันดับ 1 ของโลก โดยมีนโยบายคลังสำรองน้ำมันประมาณ 220 ล้านบาร์เรล ซึ่งสามารถรองรับความต้องการในประเทศได้ 15 วัน

สกุลเงิน : หยวนอัตราแลกเปลี่ยน 6.3 หยวน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1 หยวน : 5.12 บาท (พ.ย.2564) ทั้งนี้ สกุลเงินหยวนของจีนเป็นสกุลเงินที่ใช้ทำธุรกรรมระหว่างประเทศมากเป็นอันดับ 5 ของโลก เมื่อ ม.ค.2564 โดยมีอัตราการส่วนการใช้เพิ่มขึ้นเป็น 2.42% จาก 2.15% เมื่อ ม.ค.2562 ขณะที่ปริมาณการชำระเงินระหว่างประเทศด้วยเงินหยวนเมื่อ ม.ค.2564 เพิ่มขึ้น 21.34% เมื่อเทียบกับเมื่อ ธ.ค.2563

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 14.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2563)

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ : 4.9% (ไตรมาสที่ 3 ของปี2564)

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 273,980 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2563)

ดุลการค้า : เกินดุล 513,740 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ต.ค.2564)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 4,971 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2563)

แรงงาน : 894.38 ล้านคน (ปี 2563)

อัตราการว่างงานในเขตเมือง : 6.2% (ปี 2563)

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย : 1.8% (ต.ค.2564)

มูลค่าการส่งออก : 2.7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ต.ค.2564)

สินค้าส่งออกสำคัญ : อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรและส่วนประกอบ โทรศัพท์มือถือ ยานยนต์ ยาและเวชภัณฑ์

คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : สหรัฐฯ ญี่ปุ่น เวียดนาม และเกาหลีใต้

มูลค่าการนำเข้า : 2.1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ต.ค. 2564)

สินค้านำเข้าสำคัญ : แร่เหล็ก ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ ถั่วเหลือง ข้าวโพด และข้าวสาลี

คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : ไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสหรัฐฯ

ทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศ: 3.22 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ (พ.ค.2564)

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในจีน(FDI) : 142 ล้านดอลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ต.ค.2564)

การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของจีน (ODI) : 153,710 ล้านดอลาร์สหรัฐ (ปี 2563)

การทหาร พรรคคอมมิวนิสต์จีนควบคุมกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน (People's Liberation Army-PLA) ผ่านคณะกรรมการทหารกลาง ซึ่งมีเลขาธิการพรรคเป็นประธาน และผ่านกรมการเมืองของกองทัพ มีกองกำลังประจำการขนาดใหญ่ที่สุดในโลก 2,035,000 นาย (ก.พ.2562)

1) กองทัพบก แบ่งเป็น 18 กรมกอง และหน่วยปฏิบัติการผสมที่แยกเป็นอิสระ โดยมีกำลังพล 975,000 นาย ชีปนาวุธข้ามทวีป 70 ลูก ยานเกราะ 3,860 คัน รถถัง 6,740 คัน และปืนใหญ่ 13,420 กระบอก

2) กองทัพอากาศ มีกองเรือหลัก ประกอบด้วย กองเรือทะเลเหนือ กองเรือทะเลตะวันออก และกองเรือทะเลใต้ โดยมีกำลังพล 240,000 นาย เรือบรรทุกเครื่องบิน 2 ลำ เรือดำน้ำตดชีปนาวุโโจมติ 57 ลำ เรือสะเทินน้ำสะเทินบก 4 ลำ เรือฟริเกต/เรือพิฆาต 82 ลำ และเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ติดตั้งชีปนาวุธ 40 ลำ

3) กองทัพอากาศมีหน่วยบัญชาการกองทัพอากาศทั้ง 5 เขตยุทธศาสตร์ (Strategic Zone) มีกำลังพล 395,000 นาย มีเครื่องบินขับไล่ 1,700 เครื่อง เครื่องบินทิ้งระเบิด 162 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์โจมตี 1,966 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ขนส่งขนาดใหญ่/กลาง 383 เครื่อง ยานบินไร้คนขับ 15 ลำ และดาวเทียม 77 ดวง

4) กองกำลังชีปนาวุธ (Rocket Force) เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องการป้องปรามทางยุทธศาสตร์และพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพ โดยประจำการอาวุธนำวิถีต่อสู้เรือพิสัยกลาง (Dongfeng-26) เมื่อ เม.ย.2561

5) กองกำลังสนับสนุนยุทธศาสตร์ (Strategic Support Force) มีภารกิจด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ อวกาศ โครงสร้างพื้นฐานและอิเล็กทรอนิกส์ มีกำลังพลประมาณ 175,000 นาย

6) กองกำลังตำรวจติดอาวุธ (Armed Police Force) มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศคุ้มครองบุคคลและสถานที่สำคัญ ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย และร่วมกับกองทัพในยามสงคราม ทั้งนี้ จีนปรับโครงสร้างให้กองกำลังรักษาชายฝั่ง (Coast Guard) ซึ่งรับผิดชอบกิจการทางทะเลและการบังคับใช้กฎหมายทางทะเลเป็นหน่วยงานภายใต้กองกำลังติดอาวุธตั้งแต่ ก.ค.2561 มีกำลังพล 660,000 นาย

7) กองกำลังสำรอง (Reserve Force) มีหน้าที่จัดเตรียมและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้พร้อมปฏิบัติการในทุกสถานการณ์ โดยเฉพาะการช่วยเหลือประชาชนในภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัจจุบันกองทัพจีนมีกองกำลังสำรอง 510,000 นาย และมีแผนลดกองกำลังสำรองลง 300,000 นายเมื่อปี 2560 เพื่อเพิ่มกองกำลังในกองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกองกำลังชีปนาวุธ ตลอดจนปรับให้สอดคล้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นสงครามข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

จีนจัดตั้งฐานทัพที่จับุติ เป็นฐานทัพในต่างประเทศแห่งแรกของจีน ประกอบด้วย ท่าเรือและสนามบินจอดเฮลิคอปเตอร์ มีทหารเรือประจำการประมาณ 26,000 นาย (ปี 2561) และวางแผนขยายเป็น 100,000 นาย โดยมีภารกิจสำคัญคือ การสนับสนุนการต่อต้านโจรสลัด การสร้างสันติภาพ การอพยพพลเรือน การปกป้องเส้นทาง

เดินทางทางทะเล การรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน และการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม นอกจากนี้ จีนยังส่งกองกำลังร่วมปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพในกรอบของสหประชาชาติประมาณ 2,500 นาย

นโยบายทางทหารของจีนมุ่งเน้นการป้องกันประเทศเชิงรุกควบคู่กับหลักการพัฒนาอย่างสันติ โดยมุ่งเน้น 1) การพัฒนาทางทหารอย่างสันติและการสร้างแสนยานุภาพทางทหาร มีเป้าหมายเพื่อป้องกันตนเอง 2) สร้างกลไกความมั่นคงร่วมกันกับนานาประเทศและกลไกความเชื่อมั่นทางทหารที่มีความยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาความมั่นคงทางยุทธศาสตร์ทั่วโลก และ 3) สนับสนุนและเข้าร่วมการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติและส่งเสริมความร่วมมือกับกองทัพต่างชาติ ทั้งนี้ จีนเร่งพัฒนาเทคโนโลยีด้านการทหารและจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์สมัยใหม่ เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายกำลังและการป้องกันชายฝั่งตะวันออกถึงแนวเขตทะเลลึก (Blue Water Navy Capability)

จีนเร่งสร้างกองทัพจีนยุคใหม่ให้ทันสมัยภายในปี 2578 และยกระดับกองทัพจีนให้อยู่ในระดับชั้นนำของโลกภายในกลางศตวรรษที่ 21 (ปี 2583-2593) โดยมุ่งการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนายุทธโธปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรม นอกจากนี้ จีนยังให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาในกองทัพมากขึ้นด้วยการรวบรวมนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำ 120 คน มาทำงานให้กับสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทหารของจีน (Chinese Academy of Military Science) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) และเทคโนโลยีควอนตัม ปัจจุบัน จีนมีเรือบรรทุกเครื่องบินประจำการ 2 ลำ ได้แก่ เรือเหลียวหนิง (ชื่อเรือเก่าจากยูเครนมาปรับปรุง) และเรือซานตง (เรือบรรทุกเครื่องบินลำแรกที่จีนต่อเอง) โดยยุทธศาสตร์ทางทะเลของจีนตั้งเป้าหมายว่าจะมีเรือบรรทุกเครื่องบิน 6 ลำภายในปี 2578 เพื่อปฏิบัติการกิจในทะเลเหลือง ทะเลจีนใต้ และทะเลจีนตะวันออก แห่งละ 2 ลำ

จีนยกระดับศักยภาพอาวุธนิวเคลียร์และพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ เพื่อยกระดับแสนยานุภาพของกองทัพ โดยกองทัพจีนมีหัวรบนิวเคลียร์ 320 ลูก เพิ่มขึ้นจาก 290 ลูก เมื่อปี 2562 มากเป็นอันดับ 3 ของโลกรองจากรัสเซียและสหรัฐฯ กับทั้งจีนยังเร่งดำเนินการปรับปรุงหัวรบนิวเคลียร์และระบบยิงให้ทันสมัย ภายใต้อำนาจรับผิดชอบของกองกำลังขีปนาวุธ ซึ่งนโยบายด้านอาวุธนิวเคลียร์ของจีนยังไม่เปลี่ยนแปลงโดยเน้นจุดยืนการใช้อาวุธนิวเคลียร์เพื่อป้องกันตัวเอง และไม่โจมตีหรือข่มขู่ประเทศอื่นด้วยอาวุธนิวเคลียร์ก่อนไม่ว่ากรณีใด

งบประมาณด้านการทหารของจีนปี 2564 เพิ่มขึ้น 6.8% เป็น 1.36 ล้านล้านหยวน (ประมาณ 209,160 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 6.6% เมื่อปี 2563 ที่จัดสรรงบประมาณทางทหารไว้ที่ 1.27 ล้านล้านหยวนซึ่งมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากรัฐฯ และจีนยังเป็นผู้ผลิตอาวุธรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก ด้วยมูลค่า 70,000-80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี โดยเป็นทั้งผู้นำเข้าและส่งออกอาวุธสำคัญอันดับ 5 ของโลก ในห้วงปี 2558-2562 โดยมีรัสเซีย และยูเครน เป็นตลาดนำเข้าอาวุธที่สำคัญ ขณะที่ปากีสถานและบังกลาเทศเป็นตลาดส่งออกอาวุธสำคัญของจีน

ปัญหาด้านความมั่นคง

ปัญหาด้านความมั่นคงหลักของจีน คือ ภัยคุกคามต่อเสถียรภาพทางการเมืองและสังคม แบ่งเป็น ภัยคุกคามภายในประเทศ ได้แก่ 1) ความเคลื่อนไหวของกลุ่มที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนจากจีนทั้งฮ่องกง

ทิเบต ไต้หวัน และจีนเจียง 2) กลุ่มลัทธิฝ่าหลุนกง ซึ่งจีนถือเป็นลัทธิผิดกฎหมาย 3) ปัญหาภัยพิบัติธรรมชาติ และโรคระบาด อาทิ โรค COVID-19 และโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร สำหรับภัยคุกคามจากภายนอก ได้แก่ 1) การละเมิดน่านน้ำและน่านฟ้าของจีน 2) นโยบายสกัดกั้นเงินในทุกมิติของสหรัฐฯ 3) การขยายบทบาททางทหารของญี่ปุ่น 4) ปัญหาคาบสมุทรเกาหลี 5) สถานการณ์ความไม่สงบในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมียนมา และอัฟกานิสถาน รวมถึงการปกป้องผลประโยชน์ของจีนในต่างประเทศ ซึ่งอาจได้รับความเสี่ยงจากกลุ่มก่อการร้าย โจรสลัด และความไม่สงบในภูมิภาค และ 6) ปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์และการรักษาความปลอดภัยข้อมูล

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ เป็นสมาชิกและผู้สังเกตการณ์ในองค์การระหว่างประเทศ อาทิ ADB, APEC, APT, ARF, ASEAN (ประเทศคู่เจรจา), BIS, CDB, CICA, EAS, FAO, FATF, G-20, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAIA (observer), MIGA, MINURSO, MONUC, NSG, OPCW, PCA, SCO, UN, UN Security Council, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNIFIL, UNITAR, UNMIL, UNMIS, UNMIT, UNOCI, UNTSO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO, ZC และเป็นผู้สังเกตการณ์ G-24, IOM, LAIA, OAS, SICA, NAM, SAARC

จีนเริ่มกระบวนการสมัครเข้าร่วมสมาชิก CPTPP เมื่อ 16 ก.ย. 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้ากับประเทศสมาชิก และส่งเสริมเชื่อมโยงทางการค้าระดับภูมิภาคและการเปิดกว้างทางเศรษฐกิจ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จีนมีแผนส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในเทคโนโลยีขั้นสูง 7 สาขา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 14 (ปี 2564-2568) ได้แก่ ปัญญาประดิษฐ์ ควอนตัม เซมิคอนดักเตอร์และวงจรรวม Brain science การถอดรหัสพันธุกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข และการวิจัยทั่วโลก ทะเลน้ำลึก อวกาศเชิงลึก และโลกเชิงลึก อีกทั้งเพิ่มงบประมาณการวิจัยและพัฒนามากกว่า 7% ต่อปี ห้วง 2564-2568

เทคโนโลยีอวกาศ จีนต้องการเป็นมหาอำนาจด้านอวกาศภายในปี 2573 โดยแบ่ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ส่งนักบินอวกาศสู่อวกาศ ซึ่งประสบความสำเร็จในโครงการเฉินโจว 5 เมื่อปี 2546 2) พัฒนาเทคนิคและเทคโนโลยีการบินในอวกาศระดับสูง เช่น การเชื่อมต่อและการจอดเทียบท่าของยานอวกาศ ซึ่งประสบความสำเร็จแล้วในการส่งยานพร้อมนักบินอวกาศไปเชื่อมต่อกับเทียนกง 1 ขึ้นไปทดสอบเทคโนโลยีการเชื่อมต่อและจอดเทียบท่าเมื่อปี 2560 และ 3) การสร้างสถานีอวกาศ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2565

จีนมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอวกาศ เช่น ปล่อยดาวเทียมสื่อสารดวงแรกได้ (ปี 2527) เป็นประเทศที่ 3 ของโลก ต่อจากรัสเซียและสหรัฐฯ ที่สามารถส่งมนุษย์ขึ้นสู่อวกาศ (ปี 2546) ปล่อยดาวเทียมเพื่อศึกษาเรื่องสสารมืด (dark matter satellite) (ธ.ค. 2558) ดาวเทียมแรงโน้มถ่วงต่ำ (เม.ย. 2559) ส่ง

ดาวเทียมควอนตัมดวงแรกของโลกขึ้นสู่อวกาศ (ส.ค.2559) ส่งกล้องโทรทรรศน์อวกาศรังสีเอ็กซ์ขึ้นสู่อวกาศ (มิ.ย.2560) นอกจากนี้ จีนยังพัฒนาโครงการ BeiDou (BeiDou Navigation Satellite System-BDS) หรือ COMPASS ซึ่งเป็นระบบบอกตำแหน่งบนพื้นโลก เพื่อลดการพึ่งพาระบบ GPS ของสหรัฐฯ ซึ่งอ่อนไหวต่อความมั่นคงของชาติ โดยจีนประสบความสำเร็จในการปล่อยจรวด Long March-3B ส่งดาวเทียม BeiDou ดวงที่ 55 ซึ่งเป็นดวงสุดท้ายของระบบดาวเทียมนำทาง BeiDou ขึ้นสู่อวกาศจากสถานีอวกาศเสฉวน ส่งผลให้ระบบดาวเทียมนำทางดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์พร้อมใช้งานในระดับโลก ทัดเทียมกับระบบ GPS ของสหรัฐฯ GLONASS ของรัสเซีย และ Galileo ของสหภาพยุโรป (มิ.ย.2563) การส่งโมดูลหลักของสถานีอวกาศเทียนกงขึ้นสู่อวกาศ (เม.ย.2564) การส่งนักบินอวกาศ 3 คน ไปปฏิบัติภารกิจบนสถานีอวกาศเทียนกง (มิ.ย.2564) และการส่งดาวเทียมระบบตรวจจับระยะไกลเชิงพาณิชย์ดวงที่ 31 (ต.ค.2564)

จีนยังลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยโครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยระหว่างประเทศบนดวงจันทร์กับรัสเซีย ซึ่งจะเป็นสถานีวิจัย/ทดลองด้านอวกาศในระยะยาว มุ่งเน้นการตรวจสอบพื้นผิวดวงจันทร์และวงโคจร รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านอวกาศร่วมกัน และจะเปิดกว้างให้ประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่สนใจเข้าร่วมโครงการด้วย โดยจะใช้ความเชี่ยวชาญและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอวกาศของทั้งสองประเทศร่วมกันกำหนดแผนงานการออกแบบก่อสร้าง และการดำเนินงานของสถานี

เทคโนโลยีแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ จีนประสบปัญหามลพิษทางอากาศในเมืองใหญ่หลายแห่ง จึงกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษอย่างเข้มงวด เช่น การควบคุมปริมาณการปล่อยก๊าซไอเสียจากโรงงานเหล็กและโรงงานถ่านหิน การติดตั้งดาวเทียมสำรวจระยะไกล การใช้อากาศยานไร้คนขับตรวจจับการปล่อยก๊าซไอเสียประมาณ 1,000 แห่ง ใน 25 เมืองใหญ่เพื่อสังเกตทิศทางการแพร่กระจายของ PM 2.5 และแหล่งมลพิษอื่น ๆ การกำหนดแผนปฏิบัติการส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงเอทานอลในประเทศภายในปี 2563 เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และส่งเสริมการพัฒนาภาคการเกษตรของจีน โดยมีเป้าหมายจะเป็นประเทศที่มีการใช้เชื้อเพลิงเอทานอลมากที่สุดในโลกภายในปี 2568 และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนตามความตกลงปารีส

จีนดำเนินโครงการนำร่องลดการปล่อยมลพิษในเมืองซางโจว มณฑลเหอเป่ย์ เพื่อรวบรวมข้อมูล Big data และสร้างฐานข้อมูลคุณภาพอากาศ ทำให้ตรวจจับพื้นที่ที่ปล่อยมลพิษและรายงานข้อมูลดังกล่าวต่อหน่วยงานรัฐ ซึ่งทำให้สามารถตรวจจับพื้นที่ปล่อยมลพิษได้กว่าการสุ่มตรวจ 10 เท่า

การขนส่งและโทรคมนาคม ทางบก ระยะทาง 4,577,300 กม. ขยายสัดส่วนเส้นทางถนนกว้างขึ้นและครอบคลุมเกือบทุกภูมิภาค ทางรถไฟระยะทาง 191,270 กม. มีรถไฟความเร็วสูงกว่า 10 เส้นทางทั่วประเทศ ระยะทางประมาณ 29,000 กม. (ปี 2561) คิดเป็น 60% ของเส้นทางรถไฟความเร็วสูงของโลก และในปี 2568 คาดว่า จะมีเส้นทางรถไฟความเร็วสูงเพิ่มขึ้นประมาณ 38,000 กม. ปัจจุบันจีนมุ่งเน้นการส่งออกรถไฟความเร็วสูงไปยังต่างประเทศ ส่วนทางน้ำ การปรับปรุงเส้นทางขนส่งทางน้ำหลายแห่ง เช่น การเดินเรือน้ำลึกปากแม่น้ำแยงซีระยะที่ 3 เส้นทางเดินเรือออกทะเลที่ปากแม่น้ำจูเจียง ทางอากาศ มีสนามบินพาณิชย์ 210 แห่ง เมืองท่าสำคัญ อาทิ Dalian, Ningbo, Qingdao, Qinhuangdao, Shanghai, Shenzhen, Tianjin ด้านโทรคมนาคม มีผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 1,524.33 ล้านเลขหมาย โทรศัพท์พื้นฐาน 206.624 ล้านเลขหมาย และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดในโลกประมาณ 772 ล้านคน รหัสอินเทอร์เน็ต .cn

การเดินทาง กรุงเทพฯ-กรุงปักกิ่ง ระยะเวลาในการบิน 4 ชม. 35 นาที สายการบินของไทยที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ การบินไทย สายการบินของจีนที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ Air China, Hainan Airlines และ Shanghai Airlines สายการบินต่างชาติที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ Ural Airlines เวลาเร็วกว่าไทย 1 ชม.

การเข้าเมืองที่กรุงปักกิ่ง

- ผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาต้องขอรับการตรวจลงตราจาก สอท./สภญ. จีนในประเภทที่ถูกต้อง
- ผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการ เดินทางเข้าจีนได้ไม่เกิน 30 วัน โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา
- ผู้ที่เดินทางผ่านจีนไปประเทศที่สาม ไม่จำเป็นต้องขอรับการตรวจลงตราหากปรับเปลี่ยนเครื่องบิน

ไม่เกิน 24 ชม.

การเดินทาง : กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ระยะเวลาในการบิน 4 ชม. 20 นาที สายการบินของไทยที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ การบินไทย และไทยแอร์เอเชีย สายการบินของจีนที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ China Eastern Airlines, Shanghai Airlines, Junyao Airlines และ Spring Airlines

การเข้าเมืองที่เชียงใหม่

- ผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการไทยสามารถเดินทางเข้าจีนได้เป็นเวลา 30 วัน โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา หากถือหนังสือเดินทางธรรมดาจะต้องขอรับการตรวจลงตราที่ สอท. หรือ สภญ. จีนในไทยก่อน

การเดินทาง : กรุงเทพฯ-คุนหมิง ระยะเวลาในการบิน 2 ชม.10 นาที สายการบินของไทยที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ การบินไทย และไทยแอร์เอเชีย สายการบินของจีนที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ China Eastern Airlines, Shandong Airlines และ Lucky Air

การเข้าเมืองที่คุนหมิง

- คนไทยที่ถือหนังสือเดินทางธรรมดาควรขอรับการตรวจลงตราก่อนที่จะเดินทางเข้าจีนที่ สอท. จีน/กรุงเทพฯ สภญ.จีน/เชียงใหม่ หรือที่สงขลา (อำเภอหาดใหญ่) การขอรับการตรวจลงตราสำหรับนักท่องเที่ยว เสียค่าธรรมเนียม 1,000 บาท ใช้เวลาดำเนินการ 3 วันทำการ สำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางราชการและทูตได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราโดยสามารถอยู่ในจีนได้ไม่เกิน 30 วัน

- การขอรับการตรวจลงตรา ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on arrival) ที่สนามบินคุนหมิงยังไม่สะดวก มีกระบวนการขั้นตอนยุ่งยากและต้องดำเนินการล่วงหน้าประมาณ 4-5 วันก่อนเดินทาง ขณะที่ด่าน ตม. เซินเจิ้น จีนได้ยกเลิกการตรวจลงตราให้ไทยเมื่อ ส.ค.2559 ส่วนที่ด่านสากลบ่อหาน เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา สามารถขอรับการตรวจลงตราได้ตามปกติ

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) สถานการณ์ด้านการเมืองและความมั่นคงภายใน เช่น ผลต่อเนื่องจากการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคคลสำคัญทางการเมือง กลุ่มแบ่งแยกดินแดนในเขตปกครองตนเองซินเจียงและทิเบต ปัญหาการเมืองและสังคมในฮ่องกง

- 2) การแข่งขันอิทธิพลกับสหรัฐฯ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคอื่น ๆ
- 3) บทบาทของจีนในการแก้ไขสถานการณ์ในเมียนมา คาบสมุทรมลายู และอัฟกานิสถาน
- 4) ปัญหาการอ้างกรรมสิทธิ์ทับซ้อนในทะเลจีนตะวันออกและทะเลจีนใต้
- 5) การขยายบทบาทของจีนผ่านทางความร่วมมือด้านสาธารณสุข และการขยาย Soft power ของจีนในภูมิภาคต่าง ๆ เช่น การใช้วัคซีนป้องกันโรค COVID-19 เป็นเครื่องมือทางการทูต
- 6) ปัญหาความสัมพันธ์จีน-ไต้หวัน
- 7) ความสัมพันธ์จีนกับประเทศมหาอำนาจอื่น เช่น สหรัฐฯ รัสเซีย สหภาพยุโรป อินเดีย และออสเตรเลีย
- 8) ยุทธศาสตร์และการเป็นมหาอำนาจทางทะเลของจีน โดยเฉพาะการพัฒนาเส้นทางสายไหมใหม่ ทั้งทางบกและทางทะเล (Belt and Road Initiative-BRI)
- 9) การขยายอิทธิพลทางการทหารของจีน
- 10) บทบาทผู้นำด้านสิ่งแวดล้อมในเวทีระหว่างประเทศ และการดำเนินการตามเป้าหมายปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2603
- 11) การพัฒนาวัคซีนป้องกันโรค COVID-19
- 12) สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจากวิกฤตโรค COVID-19 และความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ผลกระทบจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนกับต่างประเทศ และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษนำร่อง
- 13) การพัฒนาและผลักดันบทบาทเงินหยวนดิจิทัล
- 14) การเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาวปี 2565 ใน ก.พ.2565
- 15) การประชุมสภาประชาชนแห่งชาติและสภาที่ปรึกษาทางการเมืองในต้นปี 2565
- 16) การประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ชุดที่ 20 ในครึ่งหลังของปี 2565

ความสัมพันธ์ไทย-จีน

นับตั้งแต่สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการเมื่อ 1 ก.ค.2518 ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ทั้งในกรอบทวิภาคีในรูปแบบหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อย่างรอบด้านที่ครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าการลงทุน การคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม การทหาร ที่มีผลประโยชน์ต่างตอบแทน ไทยกับจีนมีความสัมพันธ์ที่ดีในหลายระดับ ในระดับสูง ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ทูลเกล้าถวายเครื่องอิสริยาภรณ์รัฐมิตรภรณ์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสครบรอบ 70 ปี การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อ 1 ต.ค.2562 ในฐานะที่ทรงสร้างคุณูปการสำคัญในการส่งเสริมมิตรภาพและความร่วมมือกับจีน และในระดับรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เข้าร่วมการประชุม Belt and Road Forum for International Cooperation ระหว่าง 26-27 เม.ย.2562 โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องผลักดันการเชื่อมโยง

ระหว่างกันของ Belt and Road Initiative กับเส้นทางรถไฟไทย-จีน และ Greater Bay Area กับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (East Economic Corridor-EEC) นอกจากนี้ ไทย-จีน-ลาว ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟไทย-ลาว-จีน ร่วมกัน รวมทั้งไทยสนับสนุนการสร้างเชื่อมโยงระดับภูมิภาคกับจีน ภายใต้แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity-MPAC) และยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy-ACMECS) กับจีน

ในห้วงม.ค.-ก.ย.2564 จีนเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของไทยมีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น 30.95% หรือ 2,411,223 ล้านบาท ไทยส่งออกเพิ่มขึ้น 26.63% มูลค่า 878,280 ล้านบาท นำเข้าเพิ่มขึ้น 33.56% มูลค่า 1,532,943 ล้านบาท ไทยเสียดุลการค้า 654,662 ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญจากไทยไปจีน ได้แก่ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญจากจีนมาไทย ได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เคมีภัณฑ์ และเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์และส่วนประกอบ

ด้านการท่องเที่ยว การจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศจากวิกฤตโรค COVID-19 ทำให้ห้วงม.ค.-ก.ย.2564 นักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาไทยลดลง 99.54% อยู่ที่ 5,696 คน จาก 1,247,564 คน เมื่อม.ค.-ก.ย.2563

ข้อตกลงที่สำคัญข้อตกลงทางการค้า (31 มี.ค.2521) พิธีสารว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-จีน (9 พ.ย.2521) ข้อตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน (12 มี.ค.2528) ข้อตกลงความร่วมมือด้านวัฒนธรรมไทย-จีน (28 ส.ค.2544) ความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ไทย-จีน (18 มิ.ย.2546) ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (18 ต.ค.2546) และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางการค้าการลงทุนและเศรษฐกิจ (ต.ค.2546)

นอกจากนี้ ยังมีข้อตกลงของภาคเอกชนที่สำคัญ ได้แก่ ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย) กับสภาส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศแห่งชาติจีน (27 ส.ค.2536) ข้อตกลงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าและวิชาการระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับหอการค้ามณฑลเหอเป่ย์ (28 มี.ค.2543) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งสภาธุรกิจไทย-จีนและสภาธุรกิจจีน-ไทย (28 ส.ค.2544) แผนปฏิบัติการร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-จีน ฉบับที่ 2 (ปี 2555-2559) และการขยายความร่วมมือภายใต้ทวิภาคีทางเศรษฐกิจและการค้า (ปี 2555)

การลงนามความตกลงภาครัฐ 6 ฉบับ (11 ต.ค.2556) ได้แก่ 1) บันทึกความเข้าใจว่าด้วย Governmental Cooperation Project on the Infrastructure Development in Thailand in Connection with Agricultural Products Payment 2) ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริม 4 โครงการความร่วมมือภายใต้โครงการหุ้นส่วนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาเซียน-จีน 3) แผนปฏิบัติการ 5 ปี สำหรับความร่วมมือทาง

ทะเลไทย-จีน 4) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านอาชีวศึกษา 5) บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน และ 6) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของไทยและธนาคารเพื่อการพัฒนาของจีนความร่วมมือ 4 ฉบับ (22 ธ.ค.2557) ได้แก่ 1) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งธนาคารชำระดุลเงินหยวนในประเทศไทย 2) ความตกลงทวิภาคีแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลหยวนและบาท 3) บันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการทรัพยากรน้ำและการชลประทาน และ 4) บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งประเทศจีนจำกัด (Bank of China Limited) ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับจีนว่าด้วยการกระชับความร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟ (ธ.ค.2558 และ ส.ค.2559) บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกับภาคเอกชนจีน 5 ฉบับ เพื่อส่งเสริมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ 1) บันทึกข้อตกลงเพิ่มเติมเพื่อการศึกษาร่วมกันในโครงการร่วมก่อสร้างระบบเคเบิลใต้น้ำเชื่อมโยงระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของไทยกับเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง 2) บันทึกข้อตกลงเพื่อการศึกษาร่วมกันในโครงการก่อสร้างศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย 3) ความร่วมมือในการพัฒนาสนามทดสอบและพันธมิตรเพื่อนำเทคโนโลยี 5G ไปใช้ในวงต้น 4) ความร่วมมือพหุภาคีในการพัฒนา EEC Startup Hub ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และ 5) ความร่วมมือในการพัฒนาสถาบันไอโอทีและดิจิทัลพาร์คประเทศไทยบันทึกความร่วมมือโครงการรถไฟระหว่างไทย-ลาว-จีน (เม.ย.2562) และการลงนามสัญญางาน ระบบราง ระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รวมทั้งจัดหาขบวนรถไฟและจัดฝึกอบรมบุคลากร (สัญญา 2.3) โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง (ต.ค.2563)

นายสี จิ้นผิง
(Xi Jinping)

ตำแหน่ง ประธานาธิบดี เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน และประธานคณะกรรมการอาหารกลาง

เกิด 15 มิ.ย.2496 (อายุ 69ปี/ปี 2565) มณฑลส่านซี

การศึกษา - ปริญญาตรีด้านวิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยชิงหวา
- ปริญญาตรีด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (วิชาเอกทฤษฎีมาร์กซ์และการศึกษา)
มหาวิทยาลัยชิงหวา
- ปริญญาเอกทางกฎหมาย มหาวิทยาลัยชิงหวา

สถานภาพทางครอบครัว สมรสกับนางผิงลี่หยวน (นักร้องอุปรากรจีนชื่อดัง) มีบุตรสาว 1 คน ชื่อ สีหมิงเจ้อ

ประวัติการทำงานทางการเมือง

- ปี 2517 - สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีน
- ปี 2525-2526 - รองเลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองเจิ้งติ้ง มณฑลเหอเป่ย์
- ปี 2526-2528 - เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองเจิ้งติ้ง มณฑลเหอเป่ย์
- ปี 2528-2531 - สมาชิกคณะกรรมการประจำพรรคคอมมิวนิสต์จีน และรองผู้ว่าการเมืองเซี่ยะเหมิน มณฑลฝูเจี้ยน
- ปี 2531-2533 - เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองหนิงเต๋อ มณฑลฝูเจี้ยน
- ปี 2533-2536 - เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนของเมืองฝูโจว มณฑลฝูเจี้ยน
ประธานคณะกรรมการประจำสภาประชาชนเมืองฝูโจว มณฑลฝูเจี้ยน
- ปี 2536-2538 - คณะกรรมการประจำคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำ มณฑลฝูเจี้ยน
- ปี 2539-2542 - รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลฝูเจี้ยน
- ปี 2542-2543 - รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลฝูเจี้ยน และรักษาการผู้ว่าการมณฑลฝูเจี้ยน
- ปี 2543-2545 - รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลฝูเจี้ยน และผู้ว่าการมณฑลฝูเจี้ยน

- ปี 2545 - รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเจ้อเจียง และรักษาการผู้ว่าการมณฑลเจ้อเจียง
- ปี 2545-2546 - เลขานุการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเจ้อเจียง และรักษาการผู้ว่าการมณฑลเจ้อเจียง
- ปี 2546-2550 - เลขานุการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเจ้อเจียง และประธานคณะกรรมการประจำสภาประชาชน มณฑลเจ้อเจียง
- มี.ค.2550 - เลขานุการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมหานครเซี่ยงไฮ้
- ต.ค.2550 - กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 17 และเลขานุการสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการกลาง
- มี.ค.2551 - กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีน และรองประธานาธิบดี
- ต.ค.2553 - กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีน รองประธานาธิบดี และรองประธานคณะกรรมการบริหารทหารกลาง
- มี.ค.2556- - ประธานาธิบดีจีน
- ปัจจุบัน
-

คณะรัฐมนตรีจีน

ประธานาธิบดี	Xi Jinping
รองประธานาธิบดี	Wang Qishan
นรม.	Li Keqiang
รอง นรม.	Han Zheng
	Sun Chunlan
	Hu Chunhua
	Liu He
มนตรีแห่งรัฐ	Wei Fenghe
	Wang Yong
	Wang Yi
	Xiao Jie
	Zhao Kezhi
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	Xiao Jie
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Wang Yi
รมว.กระทรวงกลาโหม	Wei Fenghe
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	HuaiJinpeng
รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	Wang Zhigang
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรมและข้อมูลข่าวสาร	Miao Wei
รมว.กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว	Luo Shugang
รมว.กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ	Guo Shengkun
รมว.กระทรวงความมั่นคงแห่งรัฐ	Chen Wenqing
รมว.กระทรวงกิจการพลเรือน	Huang Shuxian
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Tang Yijun
รมว.กระทรวงการคลัง	Xiao Jie
รมว.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ	Jiang Daming
รมว.กระทรวงทรัพยากรมนุษย์และความมั่นคงทางสังคม	Yin Weimin
รมว.กระทรวงนิเวศและสิ่งแวดล้อม	Huang Runqiu
รมว.กระทรวงการเคหะและการก่อสร้างเขตเมือง-ชนบท	Chen Zhenggao
รมว.กระทรวงคมนาคม	Li Xiaopeng
รมว.กระทรวงพาณิชย์	Wang Wentao
รมว.กระทรวงทหารผ่านศึก	Sun Shaocheng

รมว.กระทรวงจัดการภาวะฉุกเฉิน	Huang Ming
กระทรวงทรัพยากรน้ำ	Li Guoying
กระทรวงเกษตรและกิจการชนบท	Han Changfu
คณะกรรมการปฏิรูปและการพัฒนาแห่งชาติ	He Lifeng
คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	Ma Xiaowei
ผู้อำนวยการตรวจสอบบัญชีแห่งชาติ	Liu Jiayi
ผู้ว่าการธนาคารแห่งชาติ	Yi Gang
คณะกรรมการกิจการเชื้อชาติแห่งชาติ	Bateer

(พ.ย.2564)